

IZJAVA ZA JAVNOST

Ljubljana, 28. 7. 1999

Svetovni slovenski kongres je Ustavnemu sodišču s podpisom dr. Jožeta Bernika, predsednika SSK, podal pobudo zaradi ocene ustavnosti ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O PRIDRUŽITVI MED REPUBLIKO SLOVENIJO na eni strani in EVROPSKIMI SKUPNOSTMI IN NJIHOVIMI ČLANICAMI, KI DELUJEJO V OKVIRU EVROPSKE UNIJE, na drugi strani.

Iz povzetka obrazložitve

Ustavno presojo vlagamo zato, ker menimo, da gre pri tem sporazumu z EZ za neupravičeno razlikovanje med državljani Slovenije in ostalimi Slovenci, ki živijo v mnogih državah po svetu in nimajo slovenskega državljanstva. Slednji namreč po ratificiranem ESP (Evropskem sporazumu) niso deležni enakih pravic, ki jim jih daje 2. odstavek 5. čl. Ustave RS. Saj le ta eksplicitno določa sprejem zakona, ki bi jim določil, vrsto in obseg pravic. Tako Ustava. Državni zbor pa kljub obvezi, ki mu jo daje Ustava o osnutku zakona o statusu Slovencev brez slovenskega državljanstva, še ni razpravjal.

Pri SSK smatramo, da je Državni zbor, ker je ratificiral Evropski sporazum še pred sprejemom zgoraj citiranega zakona, oziroma zaščitil pravice Sloven-

cev brez slovenskega državljanstva, ki žive v državah izven EZ, kršil temeljni namen 5. čl. Ustave RS.

Poleg vsega navedenega pa velja opozoriti tudi na dejstvo, da bi zakonodajalec nedvomno lahko dosegel svoj namen tudi z milejšimi sredstvi. Izpustitev zavarovanja pravnega položaja Slovencev brez slovenskega državljanstva po mnenju pobudnikov ni nujno sredstvo za doseg zakonodajalčevega cilja. Prav gotovo bi ta ob ratifikaciji ESP lahko bodisi z dodatnimi členi v tem zakonu ali s hkratnim sprejemom ustreznega drugega zakona o pravicah Slovencev v svetu ustrezno zadostil tudi ustavnim zahtevam iz 2. odstavka 5. člena. Ravnanje Državnega zbora RS je torej trčilo tudi ob splošno ustavno načelo sorazmernosti, ki ga je ob strogi presoji načela enakosti tudi nujno upoštevati.

Zato po mnenju pobudnika gre za nedopustno kršitev 14. člena (podnormiranost oz. "under-inclusiveness") v povezavi Ustavo RS in splošnim ustavnim načelom sorazmernosti. Zato predlaga, naj Ustavno sodišče RS ugotovi neustavnost Zakona o ratifikaciji ESP in naloži Državnemu zboru RS, da v razumnem roku neustavno stanje odpravi.

Jana Podobnik
glavna tajnica SSK

Komentar o različnosti

Čeprav se v Sloveniji s posebnim praznikom spominjamo naših pokojnih, so tudi poletni dnevi prepleteni s spomini na tiste, ki niso umrli naravne smrti.

Sredi meseca junija je bila v Kočevskem Rogu spominska maša za tisoče po nedolžnem pobitih domobrancev in drugih žrtev komunističnega nasilja. 25. julija so se pri Ruski kapelici na Vršiču spomnili ruskih vojnih ujetnikov, ki jih je leta 1916 pri gradnji ceste zasul snežni plaz. Skoraj neopazno pa je v petek, 30. julija minila še ena žalna slovesnost. Na mariborskem pokopališču Dobrava so pokopali 1179 posmrtnih ostanov žrtev, umorjenih v povojnih pobojih v bližnjem tankovskem jarku.

Lahko rečemo, da je dokaj dostojno poskrbljeno za žrtve snežnega plazja na Vršiču. Kapelica, vsakoletna spominska slovesnost, na podlagi državnega arhiva na Dunaju pa bi bilo mogoče priti tudi do imen pokojnih, pa tudi povzročitelj smrti je znan.

Precej drugače je s kočevskimi žrtvami, ki so lahko sinonim za vse, ki počivajo v številnih breznih naše domovine. Že sam Kočevski Rog ima precej s kostmi zapoljenih brez. Imen pokojnih pa ni nikjer. In če si nekdo želi ogledati partizansko Bazo 20, ki se nahaja v neposredni bližini grobišč, lahko na posameznih barakah prebira napise, kdo in kdaj je kraljeval v njih. Imen tovarišev z juga skoraj ni zraven. Tudi v zadnjih mesecih vojne in po njej je bilo to

naselje privilegiranih osvoboditeljev slovenskega naroda dokaj živo.

Za zadnje grobišče pri Mariboru je kriva avtocesta med Slivnico in Pesnico. Tam naj bi počivalo še več deset tisoč žrtev, ki pa bodo zaenkrat kar ostale v tankovskem jarku. Tudi tokrat imena niso znana. Sodnijska veja oblasti je „nesporno“ ugotovila, da gre za Hrvate in ne za Slovence. Če v zakotni vasi sredi Andov ali v tasmanskih gozdovih lahko najdeš Slovence, bi ga morala tudi med nekaj deset tisoči Hrvatov. Morilci spet niso znani.

Vse tri spominske slovesnosti so bile kot izraz spoštovanja do pokojnih povezane z bogoslužnimi opravili. Udeležili so se jih svojci pokojnih, prisotni pa so bili tudi predstavniki političnega življenja. Pri tem je zanimivo, da se je le na Vršiču, kjer počiva nekaj nad 100 ruskih vojnih ujetnikov, dokaj dostojno predstavil slovenski politični vrh z novim in starim voditeljem na čelu. Tisoči Slovencev si tega niso zaslužili, pa tudi Hrvati ne. Rusi so pač imeli srečo. Če bi jih namesto snežnega plazja dosegla Stalinova roka, bi se jim godilo podobno kot množicam v Kočevskem Rogu in tezenskem tankovskem jarku. Pod rdečo zvezdo je moralno vse, kar je v prid delavskega razreda. Ta morala pa je v veliki meri v veljavi še danes. Latinci so šli skozi trnje do zvezd; tovariši pa preko trupel do zvezde.

Tone Gorjup

Radio Ognjišče, 8. avgusta 1999

Zgodilo se je v Sloveniji...

DELO SKD

IO SKD o združevanju in nadaljnjem poteku pogovorov z ljudsko stranko

Izvršilni odbor Slovenskih krščanskih demokratov je obravnaval delo na projektu združevanja SKD in Slovenske ljudske stranke. Izvršilni odbor pričakuje, da bodo priprave na združevanje potekale bolj intenzivno, v konstruktivnem duhu in na enakopravnih izhodiščih. V mesecu avgustu pa naj bo delo osredotočeno predvsem na pripravo programa nove stranke. Člani izvršilnega odbora so se seznanili tudi s pripravami na organizacijo jubilejnega 10. tabora SKD, ki bo v nedeljo, 29. avgusta, z geslom Odprti v prihodnost potekal na Prevaljah na Koroškem.

BLAGOSLOV PRIZORIŠČA SLOMŠKOVE BEATIFIKACIJE

Mariborski škof dr. Franc Kramberger je 5. avgusta v Betnavi pri Mariboru, kjer bo papež Janez Pavel II 19. septembra razglasil škofa Antona Martina Slomška za prvega slovenskega svetnika, blagoslovil gradbena dela na prizorišču beatifikacije. Ob tej priložnosti je dr. Kramberger dejal, da je bil škof Slomšek mož s preroškim čutom za naš narod ter njegov duhovni in kulturni voditelj, hkrati pa tudi pesnik in pisatelj, katerega ime ne bo nikoli zbledelo, saj se prenaša iz roda v rod. Slomšek kot škof in duhovnik zavzema v zgodovini slovenskega naroda prvo mesto po Cirilu in Metodu, v zgodovini pa bo ostal zapisan tudi kot prvi slovenski svetnik.

SONČNI MRK V SLOVENIJI

11. avgusta bo v Sloveniji viden popoln sončni mrk in sicer le na Goričkem v

Prekmurju, ko bo Luna za približno 1,15 minut zakrila Sonce, povsod drugod v Sloveniji pa ga bodo videli le kot delnega. Sicer je lahko več sončnih mrkov na leto, a so vidni le iz malega dela Zemlje. Povprečno vsak kraj lahko vidi mrk le vsakih 450 let.

NADŠKOF RODE NA SREČANJU MLADIH V ŠPANJI

Ljubljanski nadškof in slovenski metropolit Franc Rode je 5. avgusta kot animator prvega dne predaval mladim Evropejcem, ki so se zbrali v španskem Santiagu de Compostela na Evropskem srečanju mladih. Tema prvega dne je bilo *Življenje kot romanje*, nadškofovo posebno predavanje je pa nosilo naslov Pomen vere in pripadnost Cerkev. Zvečer se je ljubljanski nadškof Franc Rode srečal tudi s predstavniki bogoslovcev iz evropskih držav. Srečanja, ki v okviru Jakobovega svetega leta poteka od 5. do 8. avgusta, se udeležuje več kot 100.000 mladih iz vse Evrope, tudi iz Slovenije.

POGOVORI ZA ZDRUŽITEV

3. avgusta sta se sešli vodstvi Slovenskih krščanskih demokratov in Slovenske ljudske stranke pod vodstvom obeh predsednikov ter nadaljevali pogovore o oblikovanju enotne stranke. Predstavniki obeh strank so spregovorili o dosedanjih usklajevanjih odprtih vprašanj ter obravnavali druga pomembna vprašanja, ki so povezana s procesom združevanja obeh strank. Med drugim je bilo na srečanju tudi dogovorjeno, da bosta stranki predvidoma v septembru skupaj obeležili 130-letnico vižmarskega tabora na svečani akademiji.

Madžarska manjšina v Prekmurju

Ob 80-letnici pridružitve Prekmurja Sloveniji in 130-letnici tabora v Ormožu so Univerza v Mariboru, Zgodovinsko društvo Franc Kovačič, Občina Sv. Jurij ob Ščavnici in Ustanova dr. Antona Trstenjaka v Sv. Juriju ob Ščavnici pripravili simpozij o razvoju slovenskega parlamentarizma v evropski perspektivi s poudarkom na naš čas. Simpozij, na katerem so se zbrali številni zgodovinarji in drugi strokovnjaki z univerz v Ljubljani, Mariboru, Celovcu in na Dunaju ter mnogi politiki, je odprl rektor mariborske univerze Ludvik Toplak.

Svet Pomurske madžarske narodne samoupravne skupnosti (PMNSS) je obsodil t.i. plakato akcijo v Lendavi, ko so neznanci dan pred osrednjo slovesnostjo ob 80-letnici priključitve Prekmurja Sloveniji plakate z informacijo o slovesnosti prelepili s plakati v madžarsčini. Člani Sveta, ki so obsodili tudi dogodke, ki so temu sledili, menijo, da so zaradi lepjenja plakatov pripadniki pomurske madžarske narodne skupnosti obdolženi kolektivne krivde.

V sporočilu za javnost poleg tega opozarjajo še na nekatere druge nevedčnosti, s katerimi se spopadajo pripadniki madžarske narodne skupnosti. V zvezi z odprtjem lendavske obvoznice pojasnjujejo, da so bila vabila za slovesnost razposlana le v slovenskem jeziku in da so razen lendavskega župana vsi govorniki spregovorili le v slovenščini. Ob tem v Svetu PMNSS izpostavljajo še dejstvo, da velik del zaposlenih na lendavski upravni enoti ne govori madžarskega jezika, čeprav je na dvojezičnem območju raba obeh jezikov enakopravna in obvezna. Poleg rabe jezika je po mnenju PMNSS pereče tudi vprašanje financiranja madžarske skupnosti. Zavračajo pa tudi obdolžitve, da prekmurski Madžari sanjajo o velikih Madžarskih, in poudarjajo, da sanjajo le o Evropi, v kateri bodo oni vezni člen med Slovenci in Madžari.

ZAOSTANKI NA SODIŠČIH

Državni tožilci so bili v Sloveniji minulo leto aktivni, opravili pa so tudi več dela kot leto prej, toda kljub temu se je lansko leto končalo z zaostanki, ki še vedno predstavljajo največji problem pri poslovanju državnih tožilstev. Razlog za zaostanke je iskati predvsem v velikem pripadu zadev ter v dolgotrajnem in neracionalnem preiskovalnem postopku. Za ljubljansko okrožno državno tožilstvo, ki se sooča z velikimi zaostanki, je pripravljen poseben načrt, s katerim želijo zaostanke zmanjšati. Državna tožilstva so lani vključno z nerešenimi ovadbami iz minulih let (zoper 15.747 oseb) obravnavala ovadbe zoper 39.559 storilcev.

Seveda pa so zaostanki zelo boleči glede denacionalizacije, ko praktično vse tožbe na sodiščih ležijo v nedogled. O tem pa ni nobenih načrtov, kako rešiti problem.

STRAN 2:

Francu Pernišku v spomin

Francu Pernišku v spomin

Pred kratkim je umrl v svojem 92. letu Franc Pernišek, markantna osebnost, ki smo ga vsi poznali kot nestorja Pristave in njenega predsednika, v prvih letih tajnika Društva Slovencev in neumornega kulturno-političnega delavca še pred vojsko v Sloveniji.

Franc Pernišek je bil rojen 23. novembra 1907 v Radečah pri Zidanem mostu. Takoj ob pričetku prve svetovne vojne je bil njegov oče vpoklican k vojakom in nato poslan na fronto. Po enem letu vojaške službe se je vrnil domov bolan in kmalu nato na posledicah te bolezni umrl. Mati, 28-letna vdova, je ostala sama s tremi otroki. Pridni oče je kupil takoj po poroki hišo, a ob času smrti ta še ni bila plačana. Ker mati ni mogla plačevati dolga, je bila hiša prodana in mlada vdova je ostala na cesti. Otroke je preživljala s pranjem perila po hišah sosedov in meščanov. To ni bila še doba pralnih strojev in pripovedovala je, da je mnogokrat morala najprej razbiti led na bližnji reki, da je prišla do vode za pranje perila.

France, ki je bil najstarejši v družini, je končal osnovno šolo v Radečah in bil nato sprejet kot notranji gojenec v Marijanišču v Veržju na Štajerskem, kjer je dokončal gimnazijo. Želel je postati duhovnik, a je po maturi zbolel in so ga predstojniki vrnili bolnega obubožani materi. Ta je s pomočjo neke prijateljice skrbela zanj, da se je počasi pozdravil in nato odšel v Ljubljano iskat službo.

Prvo službeno mesto je našel kot tajnik pri mladinski organizaciji Orel, katerega navdušen član je bil do časa razpusta po odločbi jugoslovanske vlade. Nato je služboval vse do leta 1945 na Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev.

Leta 1934 se je poročil z Antonijo Krnc. Imela sta dva otroke: hčerko Cirilo in sina Francija.

Ves čas je bil zvesti član sodelavec Slovenske ljudske stranke in tudi večkrat predavatelj na shodih te stranke. Prav tako je bil član Katoliške akcije in ji ostal zvest prav do svoje smrti. Mnogokrat je imel predavanja na shodih in sestankih mladih članov KA. Delovanje v katoliških organizacijah je bilo zanj nekako njegova druga zaposlitev poleg službe in ji je posvečal mnogo časa. Tam je spoznal ljudi, katere je visoko cenil in ohranil to spoštovanje do njih skozi vse življenje. Naj omenim le nekatere: dr. Basaj, dekan Škerbec, prelat Odar, prof. Tomc, France Kremžar in drugi.

5. maja 1945 je zapustil skupaj z družino svoj dom in se podal v neznan pot v begunstvo. Hčerka se spominja, da ga je kakih sto metrov od hiše, ko so nesli kovčke in culice po cesti, mama vprašala: „Za koliko časa gremo?“ Na to je on izrekel skoraj preroške besede: „Za štirinajst dni, za dva meseca ali pa za vedno!“ In zgodilo se je to zadnje. Nikdar več se ni vrnil v domovino in je pokopan daleč od nje.

Takoj 5. maja 1945 je pričel pisati svoj begunski dnevnik, ki konča v prvih dneh prihoda v Argentino februarja 1949. Ta dnevnik je bil deloma že objavljen in je neprecenljiv vir za spoznavanje taboriščnih dogodkov in življenja. Že v Vetrinju in nato v Lienzu in Spittalu je sodeloval pri taboriščnem odboru. Imeli so malo sobico v baraki, kjer se je tiskal taboriščni časopis in se pisala pisma na vse konce sveta s prošnjo za pomoč beguncem, navezovale vezi za bodočo izselitev v Združene države Amerike, Argentino in druge dežele. Od tam se je vodilo delo in razvoj kulturnih organizacij v taborišču. Drobno in majhno delo, ki na videz ni bilo kaj posebnega, a je mnogo pripomoglo k temu, da je bilo življenje znosnejše in organizirano.

Dne 5. februarja 1949 je prišel v Argentino. Tukaj se je najprej naselil v Lanúsu za nekaj tednov, nato pa je s pomočjo dobrih

ljudi dobil drugo stanovanje v San Justu. Njegova prva zaposlitev v Argentini je bila v mizarski delavnici, kmalu nato pa je prevzel delo pri Društvu Slovencev na Víctor Martínezu, kjer je delal veliko let. Pomagal je rojakom pri reševanju problemov, ki so značilni za novodošlega človeka v deželi; prav tako je pomagal pri postopkih za prihod družin iz Slovenije od leta 1952. Njegovo naslednje delovno mesto je bilo v tovarni nogavic v Ciudadeli, kjer je ostal do upokojitve.

Medtem je deloval kot član in dolgoletni predsednik Društva Slovenska pristava. Sestavil je tudi seznam vseh rojakov v pristavskem okolišju.

Po upokojitvi je napisal knjigo o zgodovini Orla, ki je bogato opremljena s slikami in podatki. To je prva knjiga o zgodovini te krščanske telovadne organizacije. V delu je imel še drugo knjigo o socializmu v Sloveniji, a je žal ni dokončal, ker ga je smrt prehitela.

Zadnje štiri mesece je bil priklenjen na

posteljo, počasi slabel in končno po prejemu sv. zakramentov umrl 7. junija 1999.

Tega pokončnega in delavnega moža bomo ohranili v lepem spominu ne samo Pristavčani in tisti, ki jim je pomagal v Argentino, marveč vsi rojaki, kajti njegov zgled nam kaže, kako se trdo dela za skupnost.

VOJAŠKE IGRE V ZAGREBU

Hrvaški predsednik Franjo Tuđman je 8. avgusta na zagrebškem stadionu Maksimir odprl Druge svetovne vojaške igre. Na njih se bo do 17. avgusta pomerilo 6500 športnikov iz 78 držav. Na igrah bodo nastopili tudi športniki športne enote Slovenske vojske. Slovenska reprezentanca šteje 71 članov, slovenski športniki pa bodo nastopili v 12 disciplinah od skupaj 24.

Iz življenja v Argentini

Tone Mizerit

V Argentini so štiri ključni okraji (provinca), ki so bistveni za volilne zmage. To so prestolno mesto, provinca Buenos Aires pa še Cordoba in Santa Fe. Od teh so se doslej krajevne volitve izvedle v zadnjih dveh. V obeh je zmagal peronizem. A to ne navdušuje peronističnega predsedniškega kandidata, ampak ga dejansko skrbi. Razlog je treba iskati v težkem notranjem položaju v stranki, kjer vsak na prvo mesto postavlja osebne projekte ne pa skupnih.

... VSAKI HOËE SVOJO PET

Kot so vsi pričakovali (in ankete napovedovale) je Reuteman zmagal v provinci Santa Fe in ponovno postal guverner (prva mandatna doba mu je potekla pred štirimi leti). O izidu ni nobenega dvoma: pronizem je dobil 54 odstotkov, Povezava pa 39. Zmaga je tako prepričljiva, da predstavnik radikalizma in solidarne fronte ni kaj potolažilo niti ohranjeno županstvo v Raosariu, drugem mestu v državi.

Seveda te številke niso pomirile peronističnega predsedniškega kandidata Duhaldeja, pa tudi ne pritirale v obup De la Ruo. Iste ankete namreč, ki so napovedovale da bo Reuteman guverner, napovedujejo tudi, da se bo tamošnje prebivalstvo skoraj v obratnem razmerju odločilo za De la Ruo, ko bodo predsedniške volitve. Sam Reutemann je to jasno nakazal. Sprejel je sicer Duhaldeja, ki je prihitel na slavje zmage (kot je prihitel tudi Menem), a takoj je v nekem intervjuju izjavil glede peronističnega kandidata, da „ga mi lahko porivamo, a to ne bo zadostovalo“. Je enostavno napovedal Duhaldejev poraz?

Še v prejšnji številki smo nakazali, da tako Reutemann kot guverner iz Cordobe, De la Sota, težita po predsedniški kandidaturi leta 2003. Ne enemu ne drugemu Duhaldejeva zmaga ne bi koristila. Kot ne bi koristila Menemu, ki se je tudi že izjavil za kandidaturu čez štiri leta. Znajdemo se torej v kaj čudnem položaju, ko trem izmed štirih najmočnejših osebosti v stranki zmaga na predsedniških volitvah ne bi šla v osebne račune. Malo preveč za težke čase, ko ankete nenehno kažejo na prvem mestu kandidata Povezave.

Z ZDRUËENIMI MOËMI?

Pretekli teden je peronizem doživel še eno važno spremembo. Duhalde si je dolgo prizadeval, da bi imel vodstvo volilne kampanje. Menem je doslej trdno vztrajal, da to pripada njemu kot predsedniku stranke. Pretekli petek pa je Menem prepustil guvernerju popolno oblast nad vsem, kar se tiče volitev in kampanje. To je sicer precej pozno in vprašanje je, če ni prepozno.

Duhalde ima res vso oblast, a bo tudi edini odgovoren, če bo poražen. Menem tudi stavi na kocko svojo politično bodočnost, kajti če v teh okoliščinah zmnaga peronizem, bo prav tako vsa zasluga Duhaldejeva.

Položaj za guvernerja ni lahek. Ne v Cordobi ne v Santa Fe se ne more zanesti na krajevno vodstvo stranke zaradi prej omenjenih osebnih interesov guvernerjev. Saj ne bo nobeden od obeh delal proti stranki, vendar tudi ni pričakovati tistega zagona, ki je potreben, kadar se nekdo bori za zmago.

V prestolnem mestu je peronizem že dolgo vrsto let potisnjen v ozadje. Jasno je tudi, da velike notranje razlike škodijo ugledu stranke in tudi izidu na volitvah. Duhalde s sedanjega pozorišča vodja kampanje (v kar spada tudi možnost odločitve pri kandidatnih listah) skuša doseči eno odločilnih potez: da bi na svojo stran pri-

tegnil Beliza, ki je zelo spoštovan, a še nima močne strankarske strukture. Ponudba je vabljava: Beliz bi zasedel prvo mesto na peronistični kandidatni listi za poslance, obenem pa bi imel proste roke glede županske kandidature sredi prihodnjega leta. Vsi vemo, da Beliza bistveno vleče vodstvo mesta, v čemer je bil tudi razlog njegovega razhoda z Cavallom. Vendar je odgovor še v zraku. Datum za odločitev je določen za dan 20. avgusta.

Glede province Buenos Aires pa ima ubogi Duhalde vedno več težav. Skušal je, da bi Luis Patti, ki se prosto predstavlja kot kandidat za guvernerja (s tiho Menemovo potuho), odpovedal kandidaturi in pristopil v peronistične vrste, tudi z gotovo poslansko kandidaturo. Patti je tak sporazum doslej odločno odklonil.

V takem položaju je Duhaldeja doletela še kriza v provincijski vladi. Problem varnosti mnogo peronističnih glasov vodi v Pattijevo območje. Ko je peronistični kandidat za guvernerja, podpredsednik Carlos Ruckauff govoril o problemu varnosti, je dejal da bi morala policija nastopati bolj odločno („meter balas“ - postreljati) proti raznim zločincem. Ta izjava je prizadela ministra za varnost v provinci (Leon Arslanian), ki je takoj odstopil. Hitro je bil na njegovo mesto imenovan drugi funkcionar, a škandal je že pretresel javnost, ki je zelo tenkočutna, kar se tiče varnosti.

Cavallo je tudi ponovno zavrnil možnost, da bi se povezal z Duhaldejem. Sedaj pa je član njegove stranke Marcelo Dragan na poslanskih volitvah na Ognjeni zemlji zasedel prvo mesto in postal narodni poslanec. To je prva Cavallova zmaga v notranjosti države. Če upoštevamo, da je pred kratkim na guvernerskih volitvah na Ognjeni zemlji zmagal peronistični kandidat, sedaj pa je peronizem zasedel komaj tretje mesto (za cavallizmom in Povezavo), lahko razumemo, da razne krajevne zmage Duhaldeja ne pomirijo. Ljudje se vedno bolj ozirajo na kandidate in vedno manj na stranke.

BREZ VLADE

Saj ni, da ne bi imeli vlade. Vendar tako izgleda in tudi zunanji svet se po tem videzu ravna. Problem z Brazilijo glede Mercosurja se ni rešil, ker so brazilske oblasti enostavno povedale, da se s to vlado ne bodo več pogajale. To jim sicer daje precej časa, da bodo s svojo politiko prodirali dalje, medtem ko argentinska industrija trpi. Argentinska vlada pa res ne zna reagirati, kot da je ne bi bilo.

Enak občutek ima Mednarodni denarni sklad (FMI), ki je tudi že napovedal, da bo od prihodnje vlade zahteval nove varčevalne ukrepe. Ali ne bi kazalo, da se z resno politiko začne takoj in se ne čaka do decembra, ko bo nastopil novi predsednik. Izgleda da tudi FMI več ne verjame v obljube sedanje gospodarske ekipe.

Seveda je opozicija izrabila položaj z Brazilijo in od vlade zahtevala bolj oster nastop. Oni tudi vedo, da vlada be bo ničesar ukrenila, a vsaka taka zahteva lahko prinese par glasov v „temni sobici“.

Za konec omenimo le še, da se te dni mudi na malvinskem otočju prva skupina argentinskih obiskovalcev, ki je lahko šla tja po zadnjem dogovoru med Argentino in Anglijo. Saj stvar glede suverenosti res ni važna. Lahko pa postavi temelje boljšega razumevanja in medsebojnega zaupanja. Zelo pa smo še daleč od položaja, ki je obstajal leta 1982, ko je argentinska vlada z invazijo zagrešila zgodovinsko napako. S tem je suverenost nad otoki potisnila v nedogled.

Slovinci v Argentini

Spominska proslava na Pristavi

Zadnje nedeljo v juniju smo Pristavčani posvetili spomenu žrtev vojne in revolucije, zlasti domobrancev.

Sveta maša in molitve za mrtve so bile prvi najvažnejši del tega spominskega dne. Sledila je preprosta spominska proslava.

Preprosta, ker je ni obdajala mogočna scenerija. Ob odprtem oltarju je na stopnicah, pokritih s črnim pregrinjalom, počivala slovenska zastava. Edini okras je bil slovenski šopek in prižgane svečke, ki so jih prinesli Albin Magister, Franci Klemenčič, Snežna Batagelj Klemenčič, Aleks Zarnik in Tatjana Golob. Preprosta je bila tudi zato, ker ni vsebovala niti recitacij niti deklamacij slavni pesnikov in pisateljev. V čem pa je po-

tem obstajala ta proslava? Obstajala je v mislih in čustvih, mogoče že dolga leta skritih na dnu srca, ki so ta dan dobila obliko, bila so izražena z besedo. Besedo, ki bi jo rad povedal neznanemu, mrtvemu junaku - domobrancu. Izrekel jo je mož, izrekla žena, otrok, fant, dekle, stara mati... Govoril je mladi Tone Vivod, že rojen v Argentini, o tem, kako mladi razumejo to slovensko tragedijo. Med drugim je dejal:

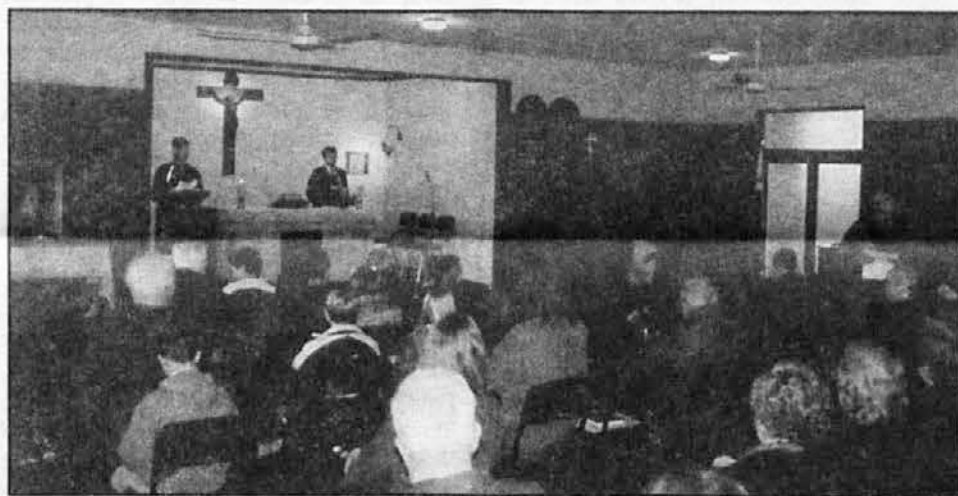
Pri svojih dvaindvajsetih letih danes prvič javno govorim na domobranski proslavi. Zame to ni bila lahka stvar, a vendar sem jo sprejel, ker sem čutil dolžnost do svojih starih očetov, ki sta bila oba domobranca, do petih bratov moje stare mame, ki so tudi bili domobranci in končno, ker sem osebno doživel ob priliki obiska Slovenije z Rastjo dejstva Kočevskega Roga in Teharij.

Ko danes beremo časopise, poslušamo radijske novice in gledamo televizijske programe, se nam predstavljajo pred očmi grozote balkanske vojske, kosovskih in srbskih pokolov, etničnega čiščenja, nespoštovanje človekovih pravic ne glede na starost, spol in versko prepričanje, skoraj ne morem verjeti, da se take stvari dogajajo.

Doma so mi starši pripovedovali o Montenerosih, ERP-u, triple A in o gverili v Tucumánu, Buenos Aires in o vojski, ki je nastala ob možnosti, da bi v Argentini zavlada komunistična diktatura.

Tudi takrat so se grozodejstva dogajala. To je del argentinske zgodovine, katere del smo tudi mi in moramo to poznati.

Ob koncu vojne, ko je ves svet proslavljal zmago zaveznikov, je bila neprema-

IZ ŽIVLJENJA ZSMŽ

Ko pride leto naokrog, se naša redna srečanja nekako ustavijo ob maju in juniju; vedno znova se vračamo v leto 1945, ki je tako pomenljivo zaznamovalo posameznika in ves slovenski narod. Nikdar prej se ni kaj takega zgodilo v naši tisočletni zgodovini. Znan osebost R.Q. je zapisal, da je zgodovina „veda o nesreči ljudi“ in zdi se, da naše stoletje nasilja to misel zgovorno potrjuje. V. F. pa pravi, kako so številke hladne, čeprav govori o silnem telesnem in duševnem trpljenju človeka, o posledicah, smrti... Neprecenljiva vrednost je vsaka oseba - enovita z neponovljivo dušo. Podoba kaže, da vojna vihra ne upošteva ničesar! Preživeli o tem pričajo.

Cilka Puckova je preživela vojno in revolucijo kot mlado dekle, a preživeto ji grenijo spomini že 54 let. Mnogi obrazi oseb, imena itn. so v spominu obledela in

gana domobrantska vojska, ki se je umaknila na Koroško, prodana Titovim partizanom, za ceno ozemlja in maščevanja.

Kaj se je potem dogajalo z našimi dedi, strici ali drugimi pobitimi sorodniki lahko danes vidimo v televizijskih programih CNN, če gledamo prej omenjene Kosovske dogodke.

Pred kratkim sem bral v časopisu, da Milošević - čeprav je zagrešil blažne zločine - še vedno ostaja na oblasti. Na to

čas je zabrisal marsikaj. „Obratno pa zaživi v meni nekaj z vso silo prav sedaj, in kar telesno zabolj - tisto strašno takratno občutje nemoči, negotovosti, zapuščenosti in bolečin vseh tistih, s katerimi sem takrat delno doživljala Kalvarijo...“, nam je v uvodu povedala na domobrantski spominski žalni uri naše Zveze.

8. maja 1945 je zapustila Ljubljano, pešala preko Kranja, Tržiča, skozi predor, čez Dravski most, nato srhljivo doživetje, ko so domobranci na drugi strani začeli odlagati orožje, Potem Vetrinje do 27. maja. Komaj se je zrinila na poln kamion, da bi čimprej prišla v Italijo, saj se dvomom ni predajala. Preplašena je počasi odkrivala resnico o vračanju vseh v roke partizanom, a je bilo že prepozno. Vsaka postaja je bila težja do Št. Vida. Natrpali so jih v zavod sv. Stanislava - spremenjen v ječo, mučilnico in mnogim zadnji mrtvaški oder brez rož... Kriki groze so odmevali v lepe poletne noči brez spanja. Poki in brnenje motorjev so potrjevali zle slutnje. Občutila je brezmejno sovraštvo do njih, pa tudi svetniško junaštvo domobrancev, žena in otrok. V svoji mladi nedolžnosti je ugovarjala lažnivemu partizanu v prevzgojni uri. Videla je vrsto, žalostno procesijo mladoletnih fantov, prosojnih obrazov, živi skeleti, izčrpani od vsega hudega. Kaj je tukaj in zdaj znova grešil!

Na dan angelov varuhov 1. 1945 se ji je po izpustitvi posrečilo priti na Svobodno ozemlje Trsta. Po dolgih, nepozabnih mesecih se je končno oddahnila. „Bogu hvala za to! Hvaležno se danes poklonimo neimenovanim svetnikom - nenapisanim v pratiki, vendar mučencem v zahvalo za njihov zgled in pozdrav v večnost“ je gospa Cilka zaključila svoje pretresljivo pričevanje, ki ga čuti kot dolžnost Bogu za ohranitev življenja.

Asistent Zveze dr. Jure Rode je opravil molitve za pokojne domobrante in druge žrtve vojne in revolucije. Na mizi, pogrnjeni s črnim prtom, je poleg knjige „Palme mučeništva“ in rožnega venca ležal slovenski šopek: nageljni, roženkraut in rožmarin - simboli vere, upanja in ljubezni - ter plamteča sveča - zvestoba idealom slovenske vojske: BOG, MATI, DOMOVINA! Pesem Moja domovina dopolni spomine... za te smo zelo hvaležne pričevalki, ki nam jih je posredovala z velikim duševnim naporom, hvala lepa!

Zveza

MARKO KREMŽAR

(3)

GLOBALIZACIJI NA ROB

Živimo v svetu, ki pretirano zaupa v naravno uravnoteženost tržnega gospodarstva. Dolgoročno taka uravnoteženost vsaj v teoriji ni utopična, a kaj ko je človekovo življenje omejeno. Ni moralno žrtvovati sedanjih življenj za morebitno uresničenje boljše razdelitve dobrin v dobi naslednjih generacij. To so liberalni teoretiki jasno videli, ko je šlo za kritiko raznih socializmov, manj kritični pa so v tem pogledu do lastnega sistema. Pa tudi hipotetično ravnesveje v prihodnosti je malo verjetno. Gospodarsko močnejši del človeške družbe se bo potrudil, da ne bo tako. Pa ne le zaradi kakega kapitalističnega pohlepa, ampak predvsem zaradi pritiska, ki ga v bogatih, razvitih deželah množica volilcev in porabnikov izvaja na vodstva podjetij in držav.

Medtem ko razni aktivisti protestirajo po cestah za večjo blaginjo nerazvitih, skrbno pazijo, da njihovi poslanci in podjetniki ne bi storili ničesar, kar bi jim znižalo življenjski standard. Seveda pa se smemo tudi upravičeno vprašati, če so oznanjevalci čistega kapitalizma v izvajanju tega modela dosledni.

Na raznih področjih skupnih trgov in carinskih zvez, ki se pojavljajo od Evrope pa do Južne Amerike, je opaziti podobno dinamiko. V prvi fazi navdušeno odpravljajo ovire, ki zavirajo prosto izmenjavo blaga.

Iz trgovinskih dogovorov izginjajo kvote, carinske obremenitve se manjšajo v upanju, da bodo kmalu povsem izginile, državne podpore revnejšim pokrajinam, predvsem pa kmetijstvu, se manjšajo. Neomejena trgovina bo povečala izvoz, znižala cene in prebivalstvu pocenila življenje. Kmalu nato pride spoznanje, da so roki, ki so jih postavili arhitekti nove družbe, navadno prekratki. Nekatere reforme je treba odložiti, druge zmerneje stopnjevat. Prvotno navdušenje nadomesti treznejši premislek. Preprosto dejstvo, da se s povečanjem izvoza poveča tudi uvoz, kar pomeni za celo vrsto domačih podjetij neizbežen polom, se spremeni iz teorije v trdo realnost.

V državah, ki so v zadnjem desetletju brez zadržkov sprejele liberalni sistem prostega trga, so se znašli skoraj čez noč z visoko stopnjo nezaposlenosti. Ob pogledu na zaskrbljujoče statistične podatke ustvarjajo njih vodniki vtis, kot da bi pričakovali, da bo ta pojav izginil z nekako ciklično nujnostjo. Pozabljajo, da je v sistemu, ki so ga izbrali, ob skrajni konkurenčnosti visoka stopnja brezposelnosti konstanta, katero je treba uravnovešati s strukturo stalne in močne socialne mreže.

Država, ki se je odpovedala nadzoru nad ekonomijo, se ne more odpovedati še skrbi za socialno varnost prebivalstva. Za-

dejstvo odgovarja argentinski veleposlanik v Beogradu, ki pravi, da je v Srbiji tak teror, da ljudje sploh ne mislijo alternativno in da bi bilo čudno, če bi bilo drugače, ker niso navajeni demokracije.

Nad. na 5. str.

varovanja za brezposelnost so ena od pomembnih nalog države, ki je sprejela odprto in prosto gospodarstvo. Kdo bo tej nalogi kos v novih, naddržavnih strukturah, zaenkrat še ni jasno.

Prav ob pojavu brezposelnosti se je val globalizacije nekoliko ustavil. Zanj zaenkrat ni ne recepta ne zdravil. Razveseljivo je, da so znanstveniki, ki so se zbrali letos zadnji teden junija na svetovnem kongresu v Budimpešti, dali na program tudi vprašanje globalizacije in njenih socialnih posledic. A od ugotovitev do izvedbe utegne biti dolga pot.

V družbi, v kateri je postala konkurenčnost najvišji zakon, je vedno manj prostora za socialne ozire in vedno manj sredstev za reševanje socialnih potreb. Z brezobzirno konkurenčnostjo se izgublja zavest vzajemnosti.

Vendar družba, zgrajena na načelu brezobzirne konkurenčne tekme, nima zagotovljene prihodnosti. Ko bo proces koncentracije kapitala dosegel svojo najvišjo stopnjo, bo sam omejil, če ne ukinil, konkurenčnost in si spodbil enega od temeljev liberalnega družbenega koncepta, na katerem sloni. Ni razloga, da se ne bi zgodilo na svetovnem tržišču, kar se redno dogaja na manjših trgih: megapodjetniki, ki

bodo dosegli stopnjo svetovnih mono ali oligopolov, bodo vsaj na prizadetih področjih ekonomije zelo verjetno uničili sistem, ki jim je dal rast. Model, ki je od vsega početka slonel na učinkoviti uporabi človekovega nagona po tekmovanju in preseganju, bo v takem primeru izčrpan. Seveda lahko kaj takega prepreči svetovna antimonopolna zakonodaja, podobno kot to delajo istovrstni zakoni v resnično demokratičnih državah. Vprašanje je, kdo bo tak zakon izglasoval in uveljavil.

Med tem pa mednarodna posojila, ki po manj razvitih državah vedno bolj pogosto dopolnjujejo in celo nadomeščajo notranji prihranki, rešujejo konjunkturo, ne preoblikujejo pa gospodarskih struktur. Ker je medtem porabniška miselnost prebivalstva občutno zmanjšala višino notranjega prihranka, postajajo v takih primerih države vedno bolj odvisne od mednarodnega finančnega trga. Veča se zadolženost gospodarsko manj razvitih, ki postajajo vedno bolj uklenjeni v finančni začarani krog. Za razvoj sta potrebna kapital in delo; ker je kapital drag, mora biti delo cenejše in tudi dobiček domačih podjetnikov manjši, da ob svetovni konkurenci lahko vsaj životarijo. Skrči se možnost varčevanja.

Nadaljevanje prihodnjic

Pregled planinskih dejavnosti SPD Bariloče v pretekli poslovni dobi

Želeli bi ohraniti zvestobo prvotnim ciljem našega krajevnega doma in zato izpolnjujemo saj nekaj dejavnosti v smislu planinskega duha, ki je navduševal ustanovne člane pred skoraj petdesetimi leti.

Za slovenski narod pravijo, da ima v sebi že prirojeno nagajenost do osvajanja višin, to pa se je v naslednjih generacijah naših izseljencev počasi izgubljalo, predvsem seveda v ravninskem svetu velemešta. Okoliščine so bistveno spremenile način življenja naših rojakov in tudi čas je doprinesel svoje. Številni pobudniki planinstva že počivajo v večnosti ali jih bremenijo starostne nadloge. V sami bariloški srenji se nam je tudi mnogo mladih ljubiteljev planinskih športov odselilo v Slovenijo, v Buenos Aires, ZDA in še drugam.

Ko je v gorah najlepše, pa nas v Bariločah preganja pomanjkanje časa, ker smo v pretežni večini odvisni od sezonskih turističnih zaposlitev.

Kljub vsem težavam in pomislekom se je v odboru SPD spočela zamisel o gorniškem tečaju, ki naj bi nekaj pozabljenih planinske tradicije povrnili našim potomcem.

Afera Cerar

Minister za pravosodje Tomaž Marušič je o pobudi za razrešitev generalne državne tožilke Zdenke Cerar dejal, da jo je vladi v obravnavo predlagal skupaj s podpredsednikom vlade Podobnikom. Omenjena pobuda je še vedno odprta, vlada pa naj bi jo predvidoma obravnavala konec septembra.

Ta dogodek - pogovor Cerarjeve v prisotnosti dveh policistov, na katerem je od vrhovne državne tožilke Barbare Brezigar zahtevala, naj nekega dejanja ne stori in katerega posledica je bil odstop Brezigarjeve s funkcije vodje skupine državnih tožilcev za posebne zadeve - bi lahko postal nevaren precedent, če se ne bi odzvali, in bi se lahko nadaljevala praksa, ki je bila v družbi navzoča pred desetletji.

Tečaj je v polni meri uspel in če nam bo Bog ohranil moči, ga bomo še ponovili.

Počasovnem zaporedju je SPD zabeležilo naslednje planinske dejavnosti in uspehe: 19. aprila 1998: Dan čistih gora, katerega se je nekaj naše mladine in članov SPD priključilo s čiščenjem planinske poti do Skalce in okolice.

10. maja 1998: smo priredili družinski izlet s kosilom na cerro Otto (Piedra Habsburg).

18. julija 1998: je mladinski član Matjaž Kambič preplezal severno steno Triglava (Nemška smer).

Od 6. do 16. januarja 1999 je potekal gorniški tečaj. O tečaju je že obširno pisala navdušena tečajnica Veronika Vivod, zato na tem mestu objavljamo samo glavne podatke in dosežene cilje: Udeleženci: 7 mladih iz Bs. As. in 3 iz Bariloč. Voditelj: Boris Kambič. Sodelavci: Dinko in Bogdan Bertonec, Matjaž Kambič, Marjan in Martin Mavrič, Milan Magister. Program je bil v celoti izveden po predhodnem načrtu. Vaje na plezališču Piedras Blancas (cerro Otto) je snemala tudi televizijska oddaja iz Slovenije: Gore in ljudje. Planinski in plezalni izleti: Pico Norte (Cerro López), Catedral Sur, Tronador (Pico Argentino).

22. januarja 1999 je v Sloveniji naša članica Monika Kambič že tretje leto zapovrstvo prejela priznanje kot najuspešnejša alpinistka leta. Tudi o tem je bilo objavljeno ob priložnosti obširnejše poročilo. Zaradi odmevnih vzponov (Fitz Roy v Patagoniji kot prva Slovenka, El Capitán v Yosemiteh med drugimi dosežki) je presegla državni razred vrhunskih športnikov Slovenije in so jo uvrstili v mednarodno kategorijo.

8. in 9. marca 1999 se je 15 planincev povzpelo na vrh Capille v počastitev spominske obletnice SPD.

15. marca 1999 se je vršila delovna akcija na planinski stezi Capille. Udeleženci: Dinko Bertonec, Boris in Matjaž Kambič in Tonček Omerzu. Počistili so stezo in ob tej priliki prežagali 141 padlih dreves.

Odbor SPD

ZA ALOJZIJEVO PROSLAVO

so se slovenski šolarji zbrali 4. julija najprej pri sv. maši, ki jo je daroval poddirektor dušnih pastirjev dr. Alojzij Kukoviča. S prisrčnimi besedami je prikazal otrokom mladega Alojzija, njegovo življenje, lepe in plemenite lastnosti in njegovo zgodnjo smrt. Naročal je otrokom naj ga v življenju posnemajo, da bo lepa tudi njihova mladost.

Sv. mašo je vodila voditeljica Prešernove šole, učiteljci iste šole sta brali berili in darove so prav tako prinesle učiteljice s Pristave. Za ubrano petje je poskrbela šola dr. Gregorija Rožmana.

Po opravljeni sveti daritvi so se pred spomenikom žrtev in revolucije otroci poklonili njihovu spominu ob spremnih besedah šolskega referenta Franceta Vitriha. Deček in deklica v slovenskih narodnih nošah, oba iz Slomškove šole, sta pred spomenikom položila šopek in svečko. Učenci Balantičeve šole pa so recitali Jakopičev Sonet.

Pred pričetkom igre Žarka Petana PET PEPELK je šolski referent pozdravil navzočega veleposlanika dr. J. Žgajnarja in njegovo soprogo, predsednika ZS Toneta Mizerita, katehete, učiteljstvo, šolarje in starše, pa vse ostale, ki so se udeležili proslave.

Igro je pripravila Baragova šola iz Lanusa. Režirali so Janez Cerar, Mari Urbanija in Olga Sladič Fink. Scenarij so pripravili Geraldine Romé, Joško Črnak in Janez Cerar. Za glasbeno spremljavo je poskrbel Martin Sušnik in za razsvetljavo Damjan Ahlin in Toni Cerar. Šepetalka je bila Ljilja Mehle. Plesno koreografijo pa sta naštudirali M. Klara Stanovnik in Marjanca Urbančič.

Nastopali so: uvajalka - Valerija Burja, kraljevič - Luka Romé, kralj - Marko Kocjančič, minister - Dani Grbec, pravljicar - Tomaž Sušnik in Dani Rot, pribočnika - Andrej in Tomaž Črnak, Pepelka I. - Cecilija Čampa, Pepelka II. - Marta Zupančič, Pepelka III. - Yamila Grbec, Pepelka IV. - Mihaela Breque, Pepelka - Marjana Radoš, Trnuljčica - Nežka Jemec, marsovca - Ariel Rozina in Gabi Burja, prodajalka - Kristina Mehle, stara gospa - Vanesa Zorko, stari gospod - Niko Boštjančič, vnučki: Karina

Boštjančič, Melanie Breque, Karolina Zorko in Nikolaj Rozina, beli vitez - Natalija Jemec, črni vitez - Marjanca Boštjančič, marsovci: Matjaž in Gabi Sušnik, Damjan in Fernando Čampa, Martin in Dani Radoš, Damjan Zabukovec, Tomaž Boštjančič, Kristjan Zorko in Ezekiel Grbec, sultan - Boris Mehle, trobentači pa Eleonora, Dani in Andreja Bugar in Cecilija Porto.

Posrečena zamisel vpadanja v igro je ustvarila zanimanje in dobro razpoloženje gledalcev, ki so z napetostjo sledili dogodkom na odru in igralce nagradili z bogatim aplavzom.

Vsem nastopajočim in vsem, ki so igro tako uspešno pripravili, se je zahvalil šolski referent France Vitrih z iskrenim Bog plačaj!

V vednost pa še to. Dani Grbec - minister in duša vsega dogajanja, je igral z zelo povišano telesno temperaturo. Zato, da igra ni odpadla, ni upošteval zdravniškega predpisa, da mora biti v postelji. Hvala! Upam le, da mu to zdravstveno ni bilo v škodo.

M.S.

Pisma bralcev

Ljubljana, 5. avgusta 1999

Spoštovani,

danes sem bral zadnjo številko Svobodne Slovenije z dne 29. julija. V članku na 4. strani pišete tudi o novih telefonskih številkah, vendar je v članku nekaj netočnosti. Kolikor vem, bodo v članku omenjene spremembe začele veljati šele julija prihodnjega leta. Telekom pa bo tudi instaliral avtomatske telefonske odzivnike, ki bodo nekaj mesecev opozarjale na spremembe, tako da tudi pri izbiranju številke „po starem“ ne bo prihajalo do napak.

Ker sta za naše medsebojne stike telefon in faks zelo pomembna, bi bilo dobro, da o tem obvestite bralce, da ne bo nepotrebnih težav.

Lep pozdrav vsem pri Svobodni Sloveniji

Leon Marc

SREČO GASER

(5)

Slovenska kultura v ZDA

Predavanje pri Slovenski kulturni akciji 7. maja

Vsako leto v jeseni je „Kres“ priredil samostojni nastop s plesi iz raznih krajev Slovenije ob spremljavi orkestra. Poleg tega pa je v drugem delu pokazal razne običaje našega naroda mladim, ki tega niso poznali. Gostovali so s Korotanom po Koroškem in Primorskem, sodelovali pri vseh narodnostnih predstavah, ki jih je prirejalo mesto in naša slovenska skupnost. Radi nepredvidenih težav je bil „Kres“ sedaj že dve leti brez učiteljic. Letos pa bodo praznovali 45-letnico obstoja in s starimi in mladimi učiteljicami napovedujejo svoj nastop.

Slovenskih časopisov je danes v USA zelo malo. Od vseh, ki sem jih prej naštel, obstaja le še Ameriška domovina, Ave Maria in pa Amerikanski Slovenec, glasilo KSKJ. In pa Prosveta kot glasilo SNPJ. Čisto slovenska je samo Ave Maria.

Ameriška domovina sedaj izhaja enkrat na teden, četudi je bil svojčas dnevnik. Dolga leta je bil urednik prof. Vinko Lipovec, sedaj pa slovenski del ureja njegov naslednik dr. Sušelj. On je tukaj rojen Slovenec. Polovica je angleška, polovica pa slovenska. Lastnik Ameriške domovine je James Debevec, sin g. Debevc, ki je ta časopis začel. Ne zna slovensko in bi sko-

raj izgubili še ta edini časopis, kajti tiskal se je na starih strojih in je izhajal z izgubo zaradi majhne naklade, če se ne bi organizirala skupina, ki je zbrala denar za nabavo novega modernega tiskarskega stroja in ga podarila g. Debevcu pod pogojem, da časopisa ne ustavi.

Ameriškega Slovenca, glasilo KSKJ, pa po dolgih letih urejanja po Tonetu Nemcu sedaj ureja ga. Marija Cerar-Hull. Od 8 strani sta slovenski samo še dve strani.

Novi naseljenci so si kmalu kupili svoje prostore za razne sestanke in vaje. Kupili so staro hišo v bližini fare Sv. Vida in jo preuredili spodaj v malo dvoranico, ki je služila za razne vaje in sestanke. Imenovali so jo „Baragov dom“. V njem je imela svoj sedež ves čas Slovenska pisarna. Ker se je večina mlajših začela seliti v predmestja in to poslojje ni več služilo svojemu namenu, je bilo prodano.

Kaj kmalu se je videlo, da je potreba, da se kupi kje kaj zemlje za našo mladino. Res se je našel prostor, ki se sedaj imenuje „Slovenska pristava“. Na tem prostoru se je do sedaj zgradila majhna dvorana, kuhinja in bar ter s sobami zgoraj za prenočevanje. Na gričku imamo spominsko kapelico s spominsko ploščo vseh morišč v Sloveniji,

ki jo je izdelal Polde Omahen.

Pri tej kapelici se vsako leto vrši spominska sv. maša v spomin padlih domobrancev. To pripravlja društvo „Tabor“, dočim društvo „Vestnik“ prireja svojo že od vsega početka pri Lurški Materi Božji na Chardon Road. Na Pristavi stoji tudi plesišče in služi tudi za razne nastope. Na spodnjem koncu letovišča pa je bil zgrajen bazen. Na tej pristavi so se vršili vsi Slovenski dnevi, vse večje prireditve in slavnosti kot so npr. dva nastopa folklorne skupine „Kres“, igra društva LILJA „Pri belem konjičku“, vinska trgatev, obisk Pristave takratnega predsednika slovenske vlade g. Peterleta, obisk nadškofa dr. Rodeta itd., in pa - kot sem omenil - služi tudi vsakoletnemu taborjenju naše šolske mladine.

Gotovo ste slišali ali brali, da so sezidali v Lemontu „Kulturni center“. Ideja je bila dobra, samo malo prepozno so jo uresničili, čeprav so nekateri kot npr. Mauser, prof. Lipovec, prof. Sever in Janez Grum to idejo hoteli uresničiti pred 40 leti, a so naleteli na gluha ušesa pri frančiškanih. Sedaj je malo pozno, ker narastka ni.

Sedaj bi pa rad naštel naše pisatelje in pesnike, ki so delovali in nekateri še delujejo po drugi sv. vojni. Kot eden najbolj znanih je bil Karel Mauser. Njegove povesti, romani, črtice, knjige in pesmi so vsem znane. Pravtako je dosti pisal v časopis Zdravko Novak, ki je dramatiziral Seliškarjeve „Grče“, katere krstno predstavo je uprizorila „LILJA“.

Prav gotovo ima največ zaslug za slovensko kulturo in njeno ohranitev prof. dr. Edi Gobec, avtor in urednik dosedaj vsaj osmih knjig, ustanovitelj Slovenian American Institute - Slovenian Research Center of America. Na univerzi Kent je brezplačno poučeval slovenščino 25 let. Dosegel je, da se je ta pouk štel kot kredit pri študiju na tej univerzi.

Veliko podatkov, ki sem jih nabral za to predavanje o slovenski literaturi in kulturi, je iz njegovih knjig Anthology of Slovenian American Literature, From Carniola to Carnegie Hall in Slovenian Heritage, prvi del.

Malo znan je Ludve Potokar, ki je pred kratkim preminul v Kanadi. Živel je nekaj časa v Clevelandu, a se pozneje preselil v Kanado. Napisal je knjigo „Onstran samote“.

Pavle Borštnik je začel s političnimi komentarji na radiu, pozneje večkrat pisal v Ameriško domovino in je avtor knjige „Pozabljena zgodba slovenske ilegale“.

Pred par leti je izšla knjiga „Poletje molka“ izpod peresa ga. Marije Cerar-Hull. Sedaj je prevedena tudi v angleščino.

Drugi znani avtorji knjig ali znanstvenih raziskav in političnih komentarjev so še Ciril Žebot, prof. Vinko Lipovec, dr. Mate Roessman, dr. Uroš Roessman, Janez Grum. Med pesniki je najbolj poznan pokojni Marjan Jakopič, pred kratkim preminuli Ljilja Bajc in pokojni Karel Mauser.

Nadaljevanje prihodnjic

Novice iz Slovenije

Pisali smo pred 50 leti...

DRUŠTVENI VESTNIK

Službo dobe: pletilja za strojno pletenje (lahko je tudi moški), strokovnjak za avtomatiko, otroška vrtnarica, tkalci in tkalke, tkalski mojster; delo dobiva dva vajenca za delo na tekstilnih strojih, ki moreta biti stara od 18 do 30 let. Začetna plača za prve tri mesece po 2.05\$ na uro. Izurjen autotapetnik in avtoklepar dobiva takoj dobro službo s plačo po 40\$ na dan. Kmečki družini je na razpolago kinta pri dobrem gospodarju. Interesent se mora spoznati v kokošjereji. Številna so povpraševanja po služkinjah. Če bi katera hotela menjati službo, ji je nova služba takoj na razpolago.

Slovenski kino „Resnici, Lepoti, Dobroti“ predvaja na Marijin praznik 15. avgusta in na državni praznik 17. avgusta ... v salezijanski dvorani na Belgrano znameniti francoski film *Gospod Vincenc*, ki prikazuje sv. Vincencija v njegovo borbi za zmago krščanske ljubezni... Vstopnice po 1, 2, 3 pese so na razpolago pri poverjenikih, na Victor Martinez 50 in pol ure pred predstavo.

NOVICE IZ MENDOZE

Mesec junij smo pri naših skupnih nedeljskih pobožnostih posvetili spominu naših dragih bratov in sestra, ki so žrtvovali svoja življenja v drugi svetovni vojni pod okupatorjem ali nasilno pobiti v komunistični revoluciji. Vsako nedeljo je bila zanje kratka molitev, zadnjo nedeljo pa je bila zanje sv. maša. Maši je sledila spominska pobožnost v cerkvi. Pevci so zapeli pesmi, nato so bile obredne spominske molitve za rajne, nakar je zbor odpel še nagrobnico: „O Gospod, vsem mrtvim večni mir in pokoj daj!“

V zadnjem času se je naša skupina v Mendozi zopet povečala z nekaterimi priseljenci iz Buenos Airesa, ki se vsi pohvalijo zlasti z ugodnim podnebjem. Nekateri pa so so pa še prav posebno navdušeni za bližnje gore in se z veseljem ozirajo na kordiljersko predgorje.

Svobodna Slovenija, št. 32;
11. avgusta 1949

so v zadnjih 38 letih s pomočjo sredstev iz samoprispevkov zgradili največ cest in mostov (1965), prispevali h komunalni ureditvi naselij (1403), graditvi vodovodov in kanalizacij (941), zdravstvenih domov, športnih objektov in družbenih centrov (709), večnamenskih objektov (437), šol (394), električne mreže in transformatorjev (319), telefonskega omrežja in TV pretvornikov (262) in vrtcev (256).

LJUBLJANA - Polnilna linija za hladno aseptično polnjenje brezalkoholnih pijač Pivovarne Union je zanimiva tudi za strokovnjake Coca-Cole, ki po zadnji aferi s to pijačo mrzlično preučujejo vse možnosti za zagotavljanje kar najbolj varne proizvodnje in polnjenja brezalkoholnih pijač. Tako so ljubljansko pivovarno pred kratkim obiskali trije razvojni strokovnjaki belgijske in nizozemske Coca-Cole, ki so se seznanili s ta čas edino tovrstno polnilno linijo v Evropi. Pivovarna Union je omenjeno polnilno linijo odprla 17. maja letos. Odtlej na njej polnijo vse svoje brezalkoholne pijače. Posebnost aseptične polnilne linije je, da osvežilnim brezalkoholnim pijačam v procesu polnjenja v steklenice ni potrebno dodajati nobenih konzervansov in stabilizacijskih sredstev, kljub temu pa je zagotovljena brezhibna kakovost izdelkov. Na svetu je le še ena takšna polnilna linija, in sicer v Bostonu v ZDA.

VRANSKO - Na trasi avtoceste od Vranskega do Trojan so začeli vrtati desno cev dvocevne predora skozi hrib Jasovnik, ki bo dolg 1643 metrov. Po končanih pripravljalnih delih so postavili sodobno betonarno z zmogljivostjo 80 kubičnih metrov betona na uro ter pripravili predorsko ploščad z vsjo opremo, ki jo potrebujejo za vrtanje predora. Na dan naj bi z vrtanjem in miniranjem izkopali približno štiri metre predorske cevi. Še ta mesec bodo začeli vrtati tudi predor Ločica, dolg 766 m. Rok za dokončanje teh del je 28 mesecev.

LJUBLJANA - V Sloveniji je trenutno približno 45.000 uporabnikov sistema za avtomatsko brezgotovinsko cestninjenje (ABC; v Argentini bi rekli „telepeaje“) ali v povprečju 17% vseh uporabnikov avtocest. Do konca leta naj bi se njihovo število povzpelo na približno 60.000.

Slovenija moja dežela

Kmečka miza

Še v 17. stoletju miza v kmečkih domačijah ni bila obvezen kos pohištva. Hrano so uživali na tleh, na ponjavi, na pogrnjenem kupu slame, sena ali stelje. Kljub ne množični uporabi mize pa moramo ugotoviti, da so jih ponekod, tako v kmečkih kot tudi mestnih okoljih, uporabljali vsaj že v 16. stoletju. Žal iz teh obdobij nimamo tvarnih pričevanj, ampak lahko sklepamo o njihovi uporabnosti iz slikovnih upodobitev npr. na srednjeveških freskah. Tu ugotovimo razne tipe miz in tudi dejstvo, da je bilo že takrat v navadi prekrivanje s prtom. Množično se začnejo mize uporabljati v 18. in 19. stoletju. Miza

postane pogosto hišno in družinsko „zbirališče“, s točno določenimi vlogami vseh „nastopajočih“. Miza je tudi tisti del notranje opreme, ki je imel veliko vlogo v prazničnem dogajanju in kjer so bile magične točke za „srečevanje“ z duhovi rajnih.

Miza na našem posnetku je prava mizarska mojstrovina. Nastala je za družino Kumrovih v Koprivni na Koroškem leta

1865. Iz javorovega lesa jo je izdelal Jernej Stane. Mizno ploščo je okrasil z intarzijo iz češnjevca lesa, ki ob vseh štirih straneh predstavlja koledar za leto 1865, za okras pa so Marijin in Kristusov monogram v okvirjih in rastlinski ornamentih.

Spominska...

Nad. s 3. str.

Sedaj razumem zakaj so se domobranci zbrali v vojsko, stopili v čete in brigade, da ohranijo domove, družine in narodni značaj, ogrožen od komunistične revolucije. Vse to so naredili, ker so ljubili svoj narod in branili vero. Oni so dobro vedeli, kam jih lahko komunizem zapelje. Dr. Gregorij Rožman, ljubljanski škof, je to kristalno jasno povedal še pred vojno!

Balkan je danes zgled posledic takega obljubljenega rdečega raja.

Pokoli nad nedolžnimi in razoroženimi domobranci, že po končani vojni, - od Angležev prodani - so kot zločin Kajna v nebo vpijoči ter zahtevajo od nas pričevanje in tudi z našo argentinsko realnostjo močan klic: Nikdar več!

konkurenci se je med 64 igralcev uspelo uvrstiti le Petri Dermastiji, ki pa je morala v drugem krogu priznati premoč Korejki Eun Mi Suk. Vsi ostali so izgubili že v prvem krogu. - Petinštirideseto svetovno namiznoteniško prvenstvo v Eindhovnu je pokazalo, da se v zadnjih letih pri vrhu ni nič spremenilo. Še naprej kraljujejo Azijci.

ARGENTINA - Slovenski biatlonci so odšli v Argentino, kjer se je 8. avgusta pričelo smučarsko vojaško svetovno prvenstvo.

Slovenija in šport

NYKOBYNGU - Slovenski rokoborec Jure Florjančič je na kadetskem svetovnem prvenstvu rokoborcev grško-rimskega sloga z zmago nad Indijcem Parksom v kategoriji do 76 kg osvojil uvrstitev med devetim in 16. mestom. Petnajstletni Jure Kuhar pa je v kategoriji do 54 kg premagal Danca Kristensena in se uvrstil okoli 17. mesta.

LJUBLJANA - V 91. letu je umrl Rudolf Varl, najstarejši častni član Nogometne zveze Slovenije. Rudolf Varl je bil v bivši Jugoslaviji vsestranski športnik, nogomet pa je med leti 1922-1935 aktivno igral v Kranju in na Ptuj. Po vrnitvi iz pregnanstva v Srbiji je bil po drugi svetovni vojni med ustanovitelji nogometnega kluba v Kanfanaru v takratni coni 3, ter v Šempetru na Krasu. Leta 1950 se je preselil v Novo Gorico in se prav tako vključil v delo tamlkajšnjega kluba. Varl je bil tudi izredno aktiven tudi na strokovnem področju pri vzgoji trenerskih in sodniških kadrov, pri organizaciji tečajev in seminarjev.

MARIBOR - Slovenska košarkarska reprezentanca je v drugi tekmi prvega kroga kvalifikacij za uvrstitev na evropsko mladinsko prvenstvo v Mariboru s 73:43 (32:16) premagala Madžarsko. Najboljši strellec je bil tudi tokrat Miletič s 17 točkami.

CARLSBAD - V prvem krogu tekmovanja dvojic na ženskem teniskem turnirju v Carlsbadu sta nastopili tudi Slovenki Tina Križan in Katarina Srebotnik in izpadli. Za slovenski reprezentantki sta bili usodni temnopolti Američanki sestrini Serena in Venus Williams. Američanki sta zmagali v treh nizih z 1:6, 6:2 in 6:2.

EINDHOVEN, Nizozemska - Na svetovnem prvenstvu v namiznem tenisu so Slovenci začeli zelo solidno, najbolj pa je navdušil par Ignjatovič/Tokič, ki je v prvem krogu z 21:15, 14:21 in 21:19 premagal odlično švedsko dvojico Van Scheele/Kadiri. Drugi slovenski mešani pari so v prvem krogu zmagali, v drugem pa izgubili. V posamičnih dvobojih je v kvalifikacijah dvakrat zaigrala le Martina Safran, ki je najprej gladko opravila z Lampteyevio iz Gane, nato pa še z Dooghejevo iz Mauritiusa. Helena Halas je dvakrat z 21:6 ugnala Tinzambijevo iz Konga. V moški konkurenci je bil Sašo Ignjatovič z 21:5 in 21:8 precej boljši od Maltežana Azzopardija, Bojan Tokič je z 21:15 in 21:14 premagal Kuvajčana Al Hasana, nekoliko več dela pa je z igralcem iz Slonokoščene obale Somianakjem imel Grega Škafar, ki pa je kljub temu slavil s 24:22 in 21:18. Vendar se je prvenstvo zanje končalo že tretji dan. V posamični

Osebne novice

Smrti: V Predolac na Dolenjskem je umrl **Ludvik Kastelic** (62), brat Antona Kastelica, v Rosariu **Lojz Kosovel** (88), v Ramos Mejia pa **Ivana Dünk** (93).

Naj počivajo v miru!

Mali oglasi

TURIZEM

tel. 4441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

H. Yrigoyen 2742 - San Justo
ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel. in faks: 4374-7991 in 4476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 4613-1300

Dr. Héctor Fabián Lo Faro (Miklič). Odvetnik. Vsak dan od 15 do 20 ure. Hipólito Yrigoyen 2548, 2° of. 4, San Justo. Tel. 4482-5624.

VIDEO

Marjan Vivod - video posnetki, filmanje z eno ali več kamerami. Predhodni proračun in zagotovljen termin izdelave. Padre Castañer 366 - (1708) Morón Tel.: 4696-8842 - E-mail: vivodtine@overnet.com.ar

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Kvalitetno razvijanje fotografskih filmov: 36 posnetkov 10x15 \$ 10.- Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga - Tel.: 4659-2060 - E-mail: marko@pinos.com

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 4656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 4658-6574/4654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 4651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 4755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Obvestila

ČETRTEK, 12. avgusta:

Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije ob 20. v Slovenski hiši.

PETEK, 13. avgusta:

Seja krajevnih kulturnih referentov v Slomškovem domu ob 20.30.

SOBOTA, 14. avgusta:

30. pevsko glasbeni večer.

NEDELJA, 15. avgusta:

V Našem domu družinsko srečanje staršev in prijateljev Balantičeve šole. Občni zbor Mutuala Sloge v Slovenski hiši ob 9.30.

PETEK, 20. avgusta:

Sprejem kardinala Alojzija Ambrožiča s sv. mašo ob 19.30 v Slovenski hiši.

SOBOTA, 21. avgusta:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 28. avgusta:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. uri v Slovenski hiši.

Koncert ob predstavitvi CD plošče Mladinskega pevskega zbora San Justo v Slovenski hiši ob 20. pod okriljem SKA.

NEDELJA, 29. avgusta:

V Carapachayu celodnevni Mladinski dan.

27. obletnica Rožmanovega doma: sv. maša za pokojne člane in dobrotnike, nato skupno kosilo.

V Mendozi 50. obletnica Društva Slovencev.

SOBOTA, 4. septembra

33. dan Zveze Slovenskih mater in žena. Sv. maša ob 17. uri, nato srečanje.

SOBOTA, 11. septembra:

Redni pouk Slovenskega srednješolskega tečaja ob 15. uri v Slovenski hiši.

Slovensko-latinskoameriška trgovska zbornica

vabi člane in prijatelje na predavanje, ki ga bo imel

lic. Marijan Schiffrer o gospodarskem položaju Slovenije

v četrtek, 19. avgusta, ob 20.30 uri v Slomškovem domu

30. Pevsko glasbeni večer

V soboto, 14. avgusta, ob 20.30 uri

Sodelujejo: Mladinski zbor San Justo, Mladinski zbor iz Ramos Mejije, Mendoški oktet, Fantje iz Slovenske vasi, Bariloški vrabčki, Otroški pevski zbor „Zarja mladosti“, Slovenski otroški zbor (Zedinjena Slovenija), Rock'n Polka, Milan Magister, Tone Širn, Bogdan Magister, Luka Debevec in še marsikdo!

Slovenska kulturna akcija

vabi na predavanje, ki ga bo imel

torontski nadškof in kardinal dr. Alojzij Ambrožič z naslovom „Sekularizacija“

v soboto, 21. avgusta 1999, ob 20. uri v Slovenski hiši, Ramón L. Falcón 4158

NE ZGREŠITE CILJA!

Poglavitno je: ne zgrešiti cilja!
Naš cilj je, da vam pomagamo doseči svojega.
Zadetek v polno, je naša kreditna kartica
MASTER CARD - CARTA SLOGA

Prihranke naložite varno in donosno v SLOGI, svoje nakupe pa s kartico Master Card. Čedalje več rojakov jo ima.

Pridružite se uspešnim.

Telefon za vas: 656-6565 - Emé. Mitre 97 - Ramos Mejia

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Srečanje s kardinalom

Toplo vabimo vse rojake na srečanja z kardinalom, še posebej na sprejemni večer v petek, 20. avgusta, ob 19.30 v cerkvi Marije Pomagaj in ob 20.30 v dvorani škofa Rožmana in na romanje v Lourdes.

Vabljeni tudi narodne noše!

NOVI ŠOLSKE MINISTRE

Državni zbor je za novega ministra za šolstvo in šport imenoval predlaganega dr. Pavla Zgago, dosedanjega državnega sekretarja za visoko šolstvo na ministrstvu. Na tajnem glasovanju je Zgago podprlo 52 poslancev, proti pa jih je glasovalo 25. Oddanih je bilo 77 glasovnic. Poslanska skupina SKD po besedah Lojzeta Peterleta ne vidi utemeljitve za podporo kandidatu za šolskega ministra, ker ne vidijo možnosti za spremembe, za katere menijo, da so

Correo Argentino Suc. 7
FRANQUEO PAGADO
Cuenta N° 7211
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 881153

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentin B. Debeljak
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-11) 4636-0841
Telefax: (54-11) 4636-2421
e-mail: eslovenian@impsat1.com.ar
e-mail: debeljak@pinos.com

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Naročnina Svobodne Slovenije:
za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 70; obmejne države Argentine 105 USA dol.; ostale države Amerike 120 USA dol.; ostale države po svetu 130 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - (1101) Buenos Aires - Argentina - Tel.: 4307-1044 - Fax: 4307-1953
E-mail: vilko@ciudad.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 4. avgusta 1999

1 dolar	184,33 SIT tolarjev
1 marka	100,35 SIT tolarjev
100 lir	10,14 SIT tolarjev

na šolskem področju nujne. Krščanski demokraci, kot je dejal Peterle, pogrešajo odnos do življenja, ideološka monokulturnost pa se kaže ne samo na samem šolskem ministrstvu, ampak tudi v učbenikih, iz katerih otroci ne zvedo, zakaj je moralo priti do sprememb na Slovenskem in kaj pomeni demokracija. Šolski sistem je treba spremeniti tako, da bo ustvarjal suvereno, samozavestno osebnost otrok, saj sedanjí slovenski liberalizem razvija le sproščeno poljubnost.

SLIKI Z MLADINSKIH DNI

Ekipe deklet iz San Justa

Fantovska ekipa iz San Martina